

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ประจำปีงบประมาณ 2563

๑. ความเป็นมาของโครงการ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถฯ ทรงเสด็จมาเยี่ยมราษฎร บ้านหัวป่าเขียว ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ ได้ทรงทราบถึงความยากจนของราษฎรจังหวัดพัทลุง จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้หาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างโดยยึดหลักเกณฑ์เดียวกันกับโครงการฟาร์มตัวอย่างจังหวัดนราธิวาสซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงสมัยนั้น นายไพศาล แก้วผสม หาสถานที่ได้ที่สาธารณะประโยชน์ทุ่งครองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง มีเนื้อที่ ๒๕๔ ไร่ ๓ งาน ๑๒ ตารางวา โดยประชาชนผู้จับจองที่ดินเดิมได้บริจาคที่ให้รวมกว้างประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร ยาวประมาณ ๔,๒๐๐ เมตร เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวจากทิศตะวันตกเฉียงไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ หัวแปลงมีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๑๐.๑๔๕ เมตร สูงกว่าท้ายแปลง ๕.๒๗๖ เมตร

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ จังหวัดพัทลุงได้เริ่มการดำเนินการก่อสร้างฟาร์ม เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ เสร็จการก่อสร้างเข้าทำการเกษตร เมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๔๔

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถฯ ได้ทรงเสด็จมาเยือนฟาร์มตัวอย่างฯ จังหวัดพัทลุง จำนวน ๒ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือน กันยายน ๒๕๔๖

ครั้งที่ ๒ เมื่อเดือน ตุลาคม ๒๕๔๘

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ได้เข้าร่วมดำเนินการใน ๒ กิจกรรม คือ กิจกรรมการผลิตเห็ดเศรษฐกิจ และกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชไร่และการเพาะเห็ดเศรษฐกิจสร้างรายได้

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑. เพื่อจ้างแรงงานในท้องถิ่นให้ราษฎรมีรายได้จากการปฏิบัติงานและฝึกอาชีพในฟาร์มสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

๒. เป็นแหล่งผลิตอาหารและขยายผลสู่การค้าโดยไม่เน้นผลกำไรให้ราษฎรพึ่งตนเองได้

๓. เป็นสถานที่เรียนรู้แก่ประชาชนในพื้นที่โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by doing) โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นให้มากที่สุด

๔. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์และพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต่อไป

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๑. เป็นแหล่งจ้างแรงงานสำหรับเกษตรกรในพื้นที่

๒. เป็นแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติงานการเกษตรด้านการผลิตเห็ด

๓. เป็นแหล่งอาหารของจังหวัดพัทลุง

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

หมู่ที่ ๑, ๘, ๑๐ บ้านครองชีพตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

หมู่ที่ ๑๐ บ้านครองชีพตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๑.๑ สำนักพระราชวัง

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๓ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

-

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

- พัฒนาการเพาะเห็ดเศรษฐกิจให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและเพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยในกรกฎาคม-กันยายน พ.ศ.๒๕๖๓ สามารถผลิตก้อนเห็ดได้รวม จำนวน 4,900 ก้อน และมีผลผลิตเห็ดที่สามารถเก็บได้รวม 615.7 กิโลกรัม (ตารางที่ ๑ และ ๒)

ตารางที่ ๑ ผลผลิตก้อนเชื้อเห็ดที่ผลิตได้ในเดือน กรกฎาคม-กันยายน พ.ศ.๒๕๖๓

ลำดับที่	ชื่อเห็ด	เดือน (ก้อน)			รวม (ก้อน)
		กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	
1	นางฟ้า	1,000	100	1,000	2,100
2	แครง	260	600	1,000	1,860
3	ยานางิ	-	550	200	750
4	นางรมเทา	-	-	190	190
	รวม	1,260	1,250	2,390	4,900

ตารางที่ ๒ ผลผลิตเห็ดที่เก็บได้ในเดือน กรกฎาคม-กันยายน พ.ศ.๒๕๖๓

ลำดับที่	ชื่อเห็ด	เดือน (กิโลกรัม)			รวม (กิโลกรัม)
		กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	
1	นางฟ้า	97	121.3	77.4	295.7
2	อังการี	35	26.2	3.7	64.9
3	นางรมเทา	36	20.2	20.7	76.9
4	ขอนดำ	10	7.8	4.9	22.7
5	นางนวล	4	4.5	25	33.5
6	นางรมทอง	3	22.7	18.2	43.9
7	ยานางิ	1	1	0.7	2.7
8	หูหนู	21	11.3	2.5	34.8
9	เป่าฮือ	10	4.1	0.1	14.2
10	แครง	19	-	7.4	26.4
รวม		236	219.1	160.6	615.7

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

-

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/โสตทัศนูปกรณ์

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

-

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์เห็ด

-

๗.๔ การประสานงาน ติดตามและรายงาน

- ติดตามผลการดำเนินงานพร้อมให้คำแนะนำด้านการดูแลเห็ด

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๘.๑ กิจกรรมการเพาะเห็ด

- เกษตรกรที่เป็นเครือข่ายการเพาะเห็ดและเกษตรกรที่เข้ามาศึกษาดูงานได้รับความรู้ มีทักษะและความชำนาญด้านการเพาะเห็ด สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและถ่ายทอดให้กับผู้ที่สนใจได้ ซึ่งในระหว่างการดำเนินการมีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เข้ามาเรียนรู้การเพาะเห็ด เพื่อนำไปเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพต่อไป

๘.๒ กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๙. ปัญหา/อุปสรรค

- กิจกรรมในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ค่อนข้างดำเนินงานล่าช้า เนื่องจากประสบปัญหาด้านแรงงานที่มีไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

๙. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ภาพที่ 1 ผลิตก้อนเชื้อเห็ดและเก็บผลผลิตเห็ด

ภาพที่ 2 เจ้าหน้าที่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุงติดตามผลการดำเนินงานพร้อมให้คำแนะนำด้านการดูแลเห็ด ณ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง